

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

УДК 379.85

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-6-30>**Ілляшенко І.О.***кандидат економічних наук, доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»***Богославець О.Г.***кандидат економічних наук, доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»***Бойко Н.О.***кандидат педагогічних наук, доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»***Boiko Natalia***PhD in Pedagogy, Associate Professor,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman***Iliashenko Inna***PhD in Economics, Associate Professor,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman***Bohoslavets Oksana***PhD in Economics, Associate Professor,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНІ КОМПЛЕКСИ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

NATURAL AND RECREATIONAL COMPLEXES OF THE UKRAINIAN CARPATHIANS

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються особливості розвитку природно-рекреаційних комплексів українських Карпат. Зроблено огляд декількох популярних курортів, зокрема, для гірськолижного туризму. Висвітлено проблеми та недоліки, які заважають конкурувати з відповідними курортами Західної Європи. Гірськолижний туризм належить до спеціальних видів туризму, оскільки є комбінованим видом туризму, що включає в себе лікувально-оздоровчий, рекреаційний, спортивний аматорський та екологічний види туризму. Гірськолижний туризм є яскраво вираженим сезонним видом туризму. Крім того, він є капіталомістким і трудомістким. Гірськолижний туризм має цілу низку особливостей, які відрізняють його від інших, більш простих видів.

Ключові слова: природно-рекреаційний комплекс, гірськолижний туризм, туристична інфраструктура, українські Карпати.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются особенности развития природно-рекреационных комплексов украинских Карпат. Сделан обзор нескольких популярных курортов, в частности, для горнолыжного туризма. Освещены проблемы и недостатки, которые мешают конкурировать с соответствующими курортами Западной Европы. Горнолыжный туризм относится к специальным видам туризма, так как является комбинированным видом туризма, включающим в себя лечебно-оздоровительный, рекреационный, спортивный любительский и экологический виды туризма. Горнолыжный туризм является ярко выраженным сезонным видом туризма. Кроме того, он является капиталоемким и трудоемким. Горнолыжный туризм имеет целый ряд особенностей, которые отличают его от других, более простых видов.

доемким. Горнолыжный туризм имеет целый ряд особенностей, которые отличают его от других, более простых видов.

Ключевые слова: природно-рекреационный комплекс, горнолыжный туризм, туристическая инфраструктура, украинские Карпаты.

ANNOTATION

The article considers the peculiarities of the development of natural and recreational complexes of the Ukrainian Carpathians. An overview of several popular resorts, in particular, for ski tourism. Problems and shortcomings that prevent competition with the relevant resorts of Western Europe are highlighted. Ski tourism is a special type of tourism, as it is a combined type of tourism, which includes: health, recreational, amateur sports and ecological tourism. Ski tourism is a pronounced seasonal type of tourism. In addition, it is a capital-intensive and labor-intensive type of tourism. Ski tourism has a number of features that distinguish it from other, simpler types. The rapid development of tourism, providing the necessary comfort, the organization of mass recreation of skiers, led to the creation in a number of developed countries of a huge winter recreation industry, which has taken a leading position in the national economy. Tourists are especially interested in trips to ski resorts in winter. Tourism, being one of the most profitable sectors of the world economy, is of great social and economic importance. Namely: it leads to an increase in local income, creates new jobs, develops industries related to the production of tourist services, helps in the development of social and industrial infrastructure in tourist centers, activates the centers of industries and cultural

development, provides quality growth local population. The disadvantage of natural and recreational complexes of the Ukrainian Carpathians is a significant lag in the level of tourist infrastructure, level of service, quality of routes, the level of general safety of recreation and these shortcomings can not be compensated by the relatively lower cost of recreation. The development of ski resorts in our country is primarily associated with the improvement of tourist infrastructure, quality marketing and development management. The practical implementation of such a policy will provide the necessary socially, economically and environmentally oriented changes in the economy of natural and recreational complexes of the Ukrainian Carpathians.

Key words: natural and recreational complex, ski tourism, tourist infrastructure, Ukrainian Carpathians.

Постановка проблеми. Соціально-економічна система України вступила в новий етап свого розвитку, одним із показників є зміна споживчих настроїв у бік вітчизняних виробників. Ця ситуація стосується і споживання туристичних продуктів. Природно-рекреаційні комплекси України реагують на підвищення попиту розширенням та збільшенням видів туризму, кількістю рекреаційних послуг, розвитком елементів інфраструктури. У 2020 році цю тенденцію посилює пандемія світового масштабу, більшість населення було позбавлено альтернативи вибору місця рекреації. Відпочинок в Україні користується все більшим попитом, чому сприяє розвиток туристичної інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки вченими проведений цілу низку досліджень потенціалу, можливостей розвитку та вдосконалення індустрії туризму як однієї з найбільш швидко прогресуючих галузей господарства України. Серед науковців, що займаються дослідженнями цієї проблеми, можна відзначити таких, як Б. Арчер, О. Бейдик, В. Бондаренко, І. Валентюк, Н. Ведмідь, Т. Божук, Д. Визгалов, Н. Гончарова, А. Гуслев, П. Гудзь, В. Данильчук, Л. Деточенко. Науковцями розроблено відповідні принципи розвитку сфери туризму в сучасній ринковій економіці. Праці О. Галенської та Н. Тайновича сприяли розвитку уявлення про механізми регуляції організаційних та правових відносин у сфері туризму; у працях Г. Карлової та Н. Яковлевої сформовано основи формування ринкової стратегії туристичного обслуговування населення [1–7].

Формулювання цілей статті. Дослідження особливостей організації та перспективи розвитку природно-рекреаційних комплексів українських Карпат.

Виклад основного матеріалу дослідження. Природно-рекреаційні комплекси українських Карпат стрімко поліпшуються: на них відкриваються нові готелі, встановлюються італійські та австрійські підйомники, розробляються нові траси, покращується рівень обслуговування.

Відпочинок в українських Карпатах не обмежується сезонністю. Для холодної пори року переважають гірськолижні тури, для теплої – теренкури, геологічний туризм тощо. З'являються нові види турів. Зокрема, скі-

тури – «гібрид» між гірськолижним туризмом і лижним, що передбачає сходження на гору без допомоги підйомника, а потім спуск. Такі тури чудово підійдуть тим, кому набридли звичайні підготовлені схили, тим, хто хоче отримати максимум задоволення від катання з гір і вдосконалити свої навички.

Форми гірськолижного катання і туризму вельми різноманітні. За день за допомогою підйомників туристи «намотують» більше 15 десятків кілометрів спусків, піддаючи свій організм великим фізичним навантаженням. Особливо досвідчені гірськолижники відправляються в найвіддаленіші куточки гірських районів на пошуки екстремальних відчуттів і незабутніх вражень. Вони здійснюють спуски в найважчих і небезпечних, ще не прокладених маршрутах, в лісових масивах, ущелинах.

У багатьох розвинених країнах індустрія зимового відпочинку займає перші позиції в економіці завдяки швидкому розвитку туризму, організації масового відпочинку туристів і забезпеченню необхідного для цього комфорту [5]. Нинішні гірськолижні центри мають систему маятникових, канатно-крісельних і буксирувальних доріг-підйомників, готельні комплекси, спуски і траси різної довжини і складності, схили для учнів, службу порятунку, спортивні споруди, пункти прокату спортивної апаратури тощо.

Нині за кількістю гірськолижних туристичних потоків лідирують саме країни Західної Європи, що тримають лідерство за рахунок досить розвинутої гірськолижної інфраструктури, функціонування доступних шкіл інструкторів майже на кожному гірськолижному курорті, досконалої організації роботи рятувальних служб, розмічених і промаркованих трас, а також створення відповідних комфортних умов для туристів. У країнах Західної Європи добре продумана система розваг і екскурсійних програм для задоволення туристів. Тобто туристичний продукт є комплексним.

Водночас через низку факторів політичного, економічного та культурного характеру склалися різні відповідні національні системи організації управління гірськолижним туризмом. Для прикладу, у країнах Західної Європи – змішаний тип організації управління, котрий передбачає поєднання державного управління і приватного підприємництва в розвитку гірськолижного туризму. Основним завданням нашої країни виступає збільшення доходу від туристичної сфери в економіку регіону. Вирішення цього завдання здійснюється шляхом планування розвитку гірськолижної туристичної галузі з урахуванням думок місцевого населення, господарюючих суб'єктів та інвесторів. Крім цього, важливим є здійснення діяльності з нарощення іноземних туристичних потоків; надання самостійності в управлінні готельним комплексом та туристичним компаніям.

В Україні природно-рекреаційні комплекси українських Карпат, зокрема гірськолижні тра-

си, користувалися попитом ще за Радянського Союзу. У ті часи не було підйомників, після кожного спуску треба було лізти на гірку, лижі просто прив'язувалися до звичайного зимового взуття. Нині ця сфера зазнала кардинальних змін. Зараз в Україні природно-рекреаційні комплекси розвиваються, є велика кількість гірськолижних курортів, що відрізняються якістю трас і рівнем сервісу. Найбільша кількість курортів розташована в Івано-Франківській, Львівській та Закарпатській областях, проте інші області теж не відстають і створюють свої гірськолижні комплекси.

Найбільшим та цікавим курортом є «Буковель». Там представлені високоякісний сервіс, розрахований як на українців, так і на іноземців, безпека, більше 50 км різноманітних трас, велика кількість досвідчених інструкторів, прокат спорядження, освітлення трас. Курорт розташований в 110 км від Івано-Франківська. Гірськолижні траси розташовані на схилах трьох гір: Буковель, Чорна кльова і Довга [7].

З кожним роком Буковель розширює свої рекреаційні площі. Головною перевагою цього курорту є поєднання всіх трас між собою, ви просто переїжджаєте з однієї на іншу і насолоджуєтеся відпочинком. Всі підйомники сучасні, швидкісні, з музикою. На декількох трасах передбачені нічні катання. Передбачена гірка для початківців, майданчик для дітей. Курорт «Буковель» характеризується прекрасно розвиненою інфраструктурою. Це готелі, котеджі, ресторани, льодовий каток, дискотека, магазини, інтернет-клуби, СПА-салони.

Найбільший гірськолижний курорт України, розташований поблизу села Поляниця Івано-Франківської області, пропонує не тільки чудовий відпочинок для любителів зимових видів спорту серед первозданної природи карпатських гір, а й інші види туризму: сімейний, ознайомлювальний, дегустаційний, діловий.

На курорті передбачені всі умови для якісного ділового туризму – цікаві, різноманітні екскурсійні та дегустаційні тури, організація комфортних умов для корпоративних заходів (зустрічей ділових партнерів, конференцій, різного роду презентаційних показів і обговорень, виїзних семінарів і тренінгів). Які можливості надає Буковель для ділового туризму в Карпатах? Буковель як один із найпопулярніших курортів прагне відповідати запитам часу і розвиває умови не тільки для рекреаційного, але і для ділового туризму.

Сучасні упоряджені готелі, серед яких задоволеною популярністю користується готель «Graal Resort Буковель», надають комфортні номери для проживання й оптимальні умови для робочої діяльності.

Переваги готелю «Graal Resort Буковель» як місця для проведення ділових заходів: вдале географічне місцезнаходження і відмінна транспортна доступність; організація трансферу для гостей готелю; добре розвинена інфра-

структура, яка включає комфортні номери для проживання, ресторан, лаунж-бар, SPA-центр (басейн, джакузі, сауну); високий рівень сервісу, індивідуальний підхід до кожного клієнта, конфіденційність і чесність у ділових відносинах; оптимальні умови для ділового туризму: конференц-зал, обладнаний медіацентрами й офісною технікою; організоване харчування, банкетне обслуговування, кейтеринг; допомога в організації розважальних та екскурсійних програм; акційні пропозиції, знижки.

Які умови пропонують готелі Буковеля для проведення ділових заходів в українських Карпатах? Курорт пропонує розміщення й організацію ділових заходів у різних готелях, вибрати які можна згідно зі своїми вимогами і фінансовими можливостями.

Багато сучасних конференц-залів Буковелю обладнані медіацентрами та офісною технікою, що дозволяють проводити заходи на найвищому рівні і приділити достатньо часу для повноцінного відпочинку. Крім надання комфортних умов для проживання, повноцінного харчування, адміністрація і персонал готелів нададуть допомогу в організації екскурсійного обслуговування та розважальних програм. Активний розвиток ділового туризму в Україні – реалії сьогодення, і Буковель оперативно відгукується на всі зростаючі вимоги до комфорту і рівня обслуговування. Ефективне проведення ділових заходів, повноцінний відпочинок та різноманітні розваги – все це буде надано в готелях курорту для корпоративних клієнтів.

Недалеко від Буковеля є невеликі гірськолижні траси в селі Яблуниця. Однак усі траси і підйомники належать різним господарям і знаходяться на відстані один від одного. У цьому селі є прокат спорядження. Найчастіше люди знімають котеджі в цьому селі, а кататися їздять у Буковель.

У Львівській області є три відвідуваних курорти: «Динамо», «Славське» і «Захар Беркут».

Курорт «Динамо» розташований на схилах гори Тростян (1232 м). Кататися можна на будь-якому схилі, є траси різних рівнів складності. Це компактний і зручний курорт. Найближче до Львова розташований курорт «Славське», тому черги там не рідкість, та й підйомники періодично ламаються. На трасах можуть траплятися камені, горби, залисини. Однак у селищі Славське прекрасно розвинена інфраструктура, і туди легко і швидко добиратися як на машині, так і громадським транспортом. Курорт «Захар Беркут» облюбував схил гори Високий Верх (1244 м). На цьому курорті – один з найдовших підйомників, але при цьому він дуже повільний. Інфраструктура розвивається повільно, ціни вищі, ніж у Славському, але практично немає черг. Є сині і червоні спуски.

У Закарпатській області розташований відомий у всій Україні курорт «Драгобрат». Особливість цього курорту – він розташований високо в горах, і дістатися туди можливо від

селища Ясіня тільки на транспорті підвищеної прохідності. Але завдяки такому розташуванню і північним схилам покататися на Драгобраті можна і в травні, коли на інших схилах зеленіє трава і розпускаються квіти. Туристи, які віддають перевагу екстриму, цілинному снігу, воліють приїхати на цей курорт. Однак тут траси не з'єднані в кругову, підйомники розташовані окремо. Більшість трас – червоні. Головна розвага – лазня.

Інший курорт у цій області – «Ізки» на горі Магура. Хороші сині і червоні спуски шириною до 200 м, які закінчуються біля входу в котеджі, гармати для снігоутворення, ретраки. Однак природний сніг випадає рідко.

Це короткий перелік основних гірськолижних курортів природно-рекреаційних комплексів українських Карпат. Також є велика кількість одиночних підйомників, влаштованих практично у дворі біля будинку господаря.

Незважаючи на особливості клімату та рельєфу, що зумовлюють відсутність постійного снігового покриву на більшій частині території, в тому числі і в зимовий період, в нашій країні є передумови для розвитку зимових видів спорту. Для кожної точки розвитку гірськолижного туризму необхідно виробити власний рецепт успіху. Найкращі перспективи має саме Карпатський регіон. Він вирізняється найбільш сприятливим рельєфом та кліматом, що зумовлює постійний стійкий покрив снігу.

Варто зазначити, що більшість українських гірськолижних курортів не може конкурувати з курортами Західної Європи. Саме тому перед усіма гірськолижними курортами постають майже однакові проблеми, але вони відрізняються за масштабом:

- недостатність підтримки гірськолижного туризму з боку органів державної влади та місцевого самоврядування;
- відсутність системи і механізмів впровадження політики менеджменту якості у сфері послуг;
- недостатня послідовність і системність у стратегічному плануванні заходів з розвитку гірськолижного туризму;
- відсутність наступності, міжвідомчої взаємодії та недостатня кількість штатних одиниць у виконавчих органах державної влади та місцевого самоврядування, відповідальних за розвиток туризму;
- недостатньо системне просування як привабливого напрямку для туристів: слабе позиціонування на українському та міжнародному туристичних ринках;
- недостатня опрацьованість у туризмі механізмів державно-приватного партнерства, у тому числі відсутність відповідної законодавчої бази та фінансових механізмів підтримки інфраструктурних проектів, недостатнє державне фінансування туристичної галузі в регіоні;
- брак професійних кадрів;
- низький рівень розвитку туристичної інфраструктури (недостатність або відсутність за-

собів розміщення туристського класу і об'єктів дозвілля, незадовільний стан багатьох туристських об'єктів показу, відсутність якісної природоохоронної інфраструктури практично на всіх автомагістралях);

- слабкий розвиток транспортної, інженерної інфраструктури туристсько-рекреаційних територій;
- невисока якість обслуговування в гірськолижній туристичній індустрії;
- низька конкурентоспроможність туристських продуктів за ціною і якістю.

Світова практика показує, що для розвитку регіонального туризму поряд із бажанням місцевого населення необхідна серйозна державна підтримка з важливих питань, без яких ні місцеві влади, ні населення не зможуть розвивати туристичний бізнес, це:

- створення необхідної законодавчої бази;
- розроблення державної політики і цільових програм розвитку туризму в регіонах;
- створення і поліпшення необхідної інфраструктури;
- розроблення форм фінансової підтримки початківців і дрібних підприємців;
- організація навчання як представників місцевої влади, так і самих жителів регіонів.

Досвід багатьох країн Європи показує, що розвиток туризму в регіонах позитивно впливає на соціально-економічний та етнокультурний стан населення, оскільки сприяє отриманню додаткових доходів, поліпшенню житлових умов і рівня життя загалом, реабілітації та активності етнічних і традиційних матеріальних і нематеріальних ресурсів.

Важливою особливістю розвитку туризму в регіонах є можливість особистісного розвитку жителів регіонів. Зокрема, у них з'являється можливість набуття нових знань і навичок, підвищення кваліфікації для організації бізнесу, прийому туристів, організації турів тощо. Дослідження показали, що жителі регіонів готові до навчання й участі в тренінгах та семінарах. Провідна роль і відповідальність в організації цих заходів і здійсненні такої роботи відводиться державі.

Розроблення ефективного плану заходів за участю представників як вищих органів влади, так і місцевого самоврядування з метою навчання жителів регіонів підприємницької діяльності в туристичному бізнесі та залучення для цього академічних кіл. Таким чином, для розвитку туризму в регіонах України необхідна суттєва державна підтримка, активна участь місцевої влади в організаційній роботі та наявність освіченого населення, зацікавленого туристичним бізнесом.

Навіть за достатньо високого рівня надання послуг порівняно з іншими природно-рекреаційними комплексами українських Карпат для розвитку Буковелю як туристичного центру необхідний комплексний підхід.

Пріоритетні заходи щодо підвищення ефективності функціонування (зокрема, прибутко-

вості) рекреаційної сфери, розвитку внутрішнього і в'їзного туризму й готельного господарства повинні включати:

- стимулювання підприємницької активності;
- впровадження гнучкого стимулюючого податкового механізму, зокрема податкових пільг для інвесторів, які гарантують розвиток і довгострокові вкладення в туристичну готельну й санаторно-курортну індустрію;

- проведення реконструкції й модернізації санаторно-курортних, рекреаційних і туристичних установ;

- будівництво, розширення, ремонт автошляхів до природно-рекреаційних комплексів, створення відповідної інфраструктури розвитку автотуризму (зокрема, об'єктів автосервісу, закладів ресторанного господарства й торгівлі), які за рівнем функціонування наближалися б до міжнародних стандартів.

Висновки. У наш час туризм, будучи однією з найбільш прибуткових галузей світової економіки, має важливе соціальне та економічне значення: приводить до збільшення доходу, створює нові робочі місця, розвиває галузі економіки, пов'язані з виробництвом туристичних послуг, допомагає в розвитку соціальної і виробничої інфраструктури в туристичних центрах, активізує діяльність центрів промислів і розвиток культури, забезпечує якісне зростання рівня життя місцевого населення. Не є винятком і гірськолижний туризм, котрий відноситься до екстремальних видів туризму та активно розвивається в багатьох країнах світу.

Перспективи розвитку природно-рекреаційних комплексів українських Карпат насамперед пов'язані з удосконаленням туристичної інфраструктури, якісним маркетингом та управлінням. Експерти зазначають, що вихід України на світовий ринок із конкурентоспроможним «гірськолижним» продуктом значною мірою визначається перспективністю політики реконструкції регіону. Практична реалізація такої політики забезпечить необхідні соціально, економічно та екологічно орієнтовані зміни в галузях господарства Карпатського регіону.

В Україні цей вид туристичної індустрії активно розвивається, але українські гірськолижні курорти все ще не можуть конкурувати із західними аналогами, що актуалізує проблему розроблення якісних турів для українських споживачів у гірські райони.

Разом з тим українським туроператорам слід мати на увазі, що, оскільки гірськолижний туризм у Карпатах розвивається високими темпами, в найближчі роки слід очікувати певної переорієнтації туристських потоків відповідно у бік природно-рекреаційних комплексів українських Карпат. Фірмам, що орієнтуються на

зовнішній ринок, доцільно підвищувати якість туристичних маршрутів, пропонуючи вітчизняним споживачам привабливі умови відпочинку на гірськолижних туристичних курортах.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування : монографія. Київ, 2001. 395 с.
2. Беркович В.І. Тенденції та перспективи розвитку туристично-рекреаційної галузі в Закарпатській області. *Стратегічні пріоритети*. 2009. № 2. С. 218–224.
3. Божук Т.І. Застосування інформаційних технологій в релігійному туризмі. *Актуальні проблеми економіки (Actual Problems of Economics) : науково економічний журнал*. 2017. №1. С. 326–333.
4. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці : Книги-XXI, 2016. С. 325.
5. Ковешніков В.С., Ліфіренко О.С., Стукальська Н.М. Питання класифікації в сфері туризму. *Економіка та держава: міжнародний науково-практичний журнал*. 2016. № 6. С. 29–31.
6. Колодійчук А.В. Туризм як вид підприємницької діяльності на селі. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2017. № 1. С. 47–51.
7. Офіційний сайт гірськолижного курорту «Буковель». URL: <http://bukovel.com>
8. Цибух В. Туризм в Україні. *Економіст*. 2016. № 6. С. 35–37.

REFERENCES:

1. Bejdyk O.O. (2001) *Rekreacijno-turystychni resursy Ukrainy: metodologhija ta metodyka analizu, terminologhija, rajonuvannya* [Recreational and tourist resources of Ukraine: methodology and methods of analysis, terminology, zoning]. (in Ukrainian)
2. Berkovych V.I. (2009) *Tendenciji ta perspektivy rozvytku turystychnorekreacijnoji ghaluzi v Zakarpatskij oblasti* [Trends and prospects for the development of tourism and recreation in the Transcarpathian region]. *Strategichni priorytety*, vol. 2, pp. 218–224.
3. Bozhuk T.I. (2017) *Zastosuvannja informacijnykh tekhnologij v religijnomu turyzmi* [Application of information technologies in religious tourism]. *Actual Problems of Economics*, vol. 1, pp. 326–333.
4. Kyfjak V.F. (2016) *Orghanizacija turystychnoji dijajlnosti v Ukraini* [Organization of tourist activity in Ukraine]. (in Ukrainian)
5. Koveshnikov V.S., Lifirenko O.S., Stukaljsjka N.M. (2016) *Pytannja klasyfikaciji v sferi turyzmu* [Questions of classification in the field of tourism]. *Ekonomika ta derzhava*, vol. 6, pp. 29–31.
6. Kolodijchuk A.V. (2017) *Turyzm jak vyd pidpryjemnyckoji dijajlnosti na seli* [Tourism as a type of business activity in the countryside]. *Formuvannja rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, vol. 1, pp. 47–51.
7. Oficijnyj sajт ghimolyzhnogho kurortu «Bukovelj». Available at: <http://bukovel.com>
8. Cybukh V. (2016) *Turyzm v Ukraini* [Tourism in Ukraine]. *Ekonomist*, vol. 6, pp. 35–37.